

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 14P/50/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7624201321
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Matej Okály
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2024:7624201321.6

Uznesenie

Okresný súd Spišská Nová Ves v právnej veci maloletého dieťaťa: A. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom ako matka, zastúpeného v konaní kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, dieťa rodičov: matka C. D., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom E. XX, t.č. bytom F. G. XXX/XX, H. a otec A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom I. J. X, H. A. H. K., o návrhu navrhovateľov - starých rodičov: A. D., nar. XX.XX.XXXX a A. D., nar. XX.XX.XXXX, obaja trvale bytom E. XX, obaja právne zast.: Mgr. Zuzana Vaňková, advokátka so sídlom Sov. L. XXX/XX, B., v konaní o zverenie maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti, o návrhu navrhovateľov na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

A. C. D., nar. XX.XX.XXXX je povinná odovzdať maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti navrhovateľov – starých rodičov: A. D., nar. XX.XX.XXXX a A. D., nar. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude realizovať po dobu počnúc od vykonateľnosti tohto uznesenia do právoplatného skončenia konania vo veci samej vedeného tunajším súdom pod sp. zn.: 14P/50/2024.

odôvodnenie:

1. Dňa 20.03.2024 bol tunajšiemu súdu doručený návrh navrhovateľov vo veci samej, ktorým sa domáhajú, aby súd zveril maloletého A., ich vnuka, do ich náhradnej osobnej starostlivosti.

2. Dňa 12.06.2024 v čase o 16:15 hod. navrhovatelia doručili súdu návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhajú, aby súd nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletého dočasne zverí do ich starostlivosti.

3. Navrhovatelia podaný návrh odôvodnili s poukázaním na to, že na tunajšom súde je pod sp. zn.: 14P/50/2024 vedené konanie vo veci samej o zverení mal. A. do ich náhradnej osobnej starostlivosti, v ktorom sa navrhovatelia skôr podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia domáhali zverenia maloletého do náhradnej osobnej starostlivosti z dôvodu nadmerného požívania alkoholických nápojov matkou maloletého a jej druhou A. B.. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol uznesením zo dňa 21.03.2024. Dňa 30.05.2024 sa na Okresnom súde Spišská Nová Ves konalo pojednávanie vo veci, na ktorom boli vypočutí účastníci konania a pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom vykonania znaleckého dokazovania. Navrhovatelia ďalej poukázali na skutočnosť, že ich vnuk, maloletý A. je aj naďalej v starostlivosti svojej matky, pričom s nimi je v telefonickom kontakte. Po pojednávaní na tunajšom súde sa však matka mala snažiť tento ich kontakt obmedziť a to tak, že v mobilnom telefóne maloletého zablokovala telefónne čísla navrhovateľov. Navrhovatelia sa však s vnukom spojili prostredníctvom aplikácie Messenger, maloletý si na základe inštrukcií ich telefónne čísla mal odblokovať. Dňa 10.06.2024 sa starý otec kontaktoval s maloletým a zistil, že maloletý A. toho dňa nebol v škole, s odôvodnením, že v piatok mal navštíviť lekára a nevedel zistiť učivo, ktoré v škole preberali ani domáce úlohy, pretože mu matka mala vypnúť internet. Keďže maloletý údajne nevedel zistiť čo si má do školy pripraviť, v pondelok do školy nešiel. Maloletý A. počas rozhovoru súčasne

starému otcovi oznámil, že matka aj jej druh sú opití, opití boli aj cez víkend, pričom samotný maloletý mal starému otcovi povedať, aby zavolať na „sociálku“. Na základe telefonického podnetu zo strany starého otca, vykonal Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves kontrolu v domácnosti, v ktorej sa maloletý s matkou zdržiavajú, pričom kontrola bola vykonaná za prítomnosti obecnej a následne štátnej polície. U matky bola dychovou skúškou zisťovaná prítomnosť alkoholu s pozitívnym výsledkom. Matke mala byť nameraná hodnota 3,8 promile. S ohľadom na uvedené, terénni sociálni pracovníci mali maloletého poslať k susedom a matku predvolať na nasledujúci deň na úrad. Podľa tvrdenia starého otca mal maloletý A. po vykonanej kontrole utiecť ku kamarátom, pričom domov sa mal vrátiť až po 21. hodine, t.j. v čase, kedy jeho matka a jej partner už mali spať. Maloletý mal v tú noc pozerať televíziu asi do 1. hodiny ránej, potom šiel ráno do školy. Na druhý deň, t.j. 11.06.2024 mal maloletý prísť domov opäť až po 21. hodine, následne sa mal do 2. hodiny ránej učiť, nakoľko na druhý deň mal mať písomky. S ohľadom na uvedené skutočnosti, navrhovatelia v podanom návrhu uviedli, že maloletý A. sa ocitol bez dozoru a bez starostlivosti z dôvodu, že jeho matka pod vplyvom alkoholu mu nemohla zabezpečiť starostlivosť. Tento stav si privodila sama a maloletému nezabezpečila starostlivosť. Maloletý si vo veku 11 rokov nedokáže sám zabezpečiť všetky nevyhnutné potreby a nedokáže sám zvládať všetky do úvahy pripadajúce situácie, ktoré môžu nastať. Matka si neplní svoje rodičovské povinnosti a z dôvodu nadmerného užívania alkoholu nie je schopná zabezpečiť potrebnú starostlivosť, pomoc, pozornosť a dozor maloletému.

4. Nakoľko navrhovatelia – starý rodičia v podanom návrhu žiadajú, aby súd nariadil neodkladné opatrenie ako v zmysle ust. § 365 CMP, tak aj v zmysle ust. § 367 CMP a 324 CSP, súd bezprostredne po oboznámení sa s obsahom ich návrhu vykonal šetrenie a to za účelom zistenia, či sa maloletý A. ocitol bez akejkoľvek starostlivosti alebo či je jeho život, zdravie a priaznivý vývoj vážne ohrozený alebo narušený.

5. Dňa 13.06.2024 v čase 10:15 hod. súd kontaktoval telefonicky A. M., pracovníčku Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, ktorá uviedla, že dňa 10.06.2024 došlo skutočne k situácii, kedy matka maloletého bola pod vplyvom alkoholu, pričom príslušníkmi OO PZ Nálepko, ktorých k matke privolať, jej bola zistená prítomnosť alkoholu s pozitívnym výsledkom – 3,8 promile. S ohľadom na skutočnosť, že matka nebola v tom čase schopná svojmu synovi zabezpečiť starostlivosť, bol maloletý odovzdaný dočasne do starostlivosti susedov. Maloletého opísala ako samostatného a zodpovedného, s tým, že dokáže sám cestovať do školy a riadne si plniť svoje školské povinnosti. A. M. ďalej súdu uviedla, že následne matka na druhý deň, t.j. 11.06.2024 bola predvolaná na ÚPSVaR SNV, kde bola konfrontovaná s následkami svojho správania. V čase zisťovania súdu mala byť matka objednaná na psychiatrické ambulantné vyšetrenie, s cieľom započat' spolu so svojim partnerom liečbu alkoholizmu. V rodine sú vykonávané pravidelné, aj námatkové, šetrenia prostredníctvom sociálnych terénnych pracovníkov úradu. V čase zisťovania bolo o maloletého už zo strany jeho matky postarané, maloletý si tiež plnil svoju školskú dochádzku. V čase o 10:45 hod súd telefonicky kontaktoval Mgr. Dominiku Švedovú – terénnu sociálnu pracovníčku, ktorá uviedla, že v rodine opakovane vykonávajú šetrenia, naposledy boli v domácnosti dňa 12.06.2024 v čase okolo 13:30 hod. Matku aj jej partnera našli triezvych. Starostlivosť o maloletého A. je zabezpečená jeho matkou. O vykonanom šetrení podala súdu správu, ktorá je v súdnom spise vedená pod č.l. 93. V podanej správe A. N. uviedla, že dňa 12.06.2024 zastihla v rámci šetrenia matku a jej partnera po tom, čo sa vrátili z práce z obce Henclová, kde pracujú na projekte. Pán B. kosí v obci a pani D. hrabe pokosenú trávu a pod. Pracujú každý deň 4 hodiny. Domov sa vracajú okolo 12:30h. Mal. A. bol ešte v škole. Domov prichádza po 14. hodine. Matka ďalej úradu oznámila dátum sedenia u MUDr. Lauka, psychiater, v E., a to dňa 24.7.2024 o 10:00 hod.. Pôjdu tam obaja aj s partnerom. Matka uviedla, že sa budú liečiť obaja, nechce prísť o syna. Sľúbila, že sa podobná situácia, že boli obaja s partnerom opití už neopakuje. Dňa 13.06.2024 úrad telefonicky kontaktoval pán A. D. - navrhovateľ. Uviedol, že včera večer mu volal mal. A. a povedal mu, že matka spolu s partnerom je opäť opitá. Mal. A. vraj odišiel z domu ku kamarátovi a vrátil sa domov až po 21. hodine. Následne úrad kontaktoval matku C. D. a tá všetko poprela. Uviedla, že A. prišiel domov zo školy po 14. hodine, následne sa šiel pobicyklovať asi do 16. hodiny a potom už boli spolu doma. Odmietla to, že by požíli alkohol.

6. S ohľadom na zistené skutočnosti, súd mal v čase po doručení návrhu za preukázané, že maloletý A. sa neocitol bez akejkoľvek starostlivosti, resp. že jeho život, zdravie a priaznivý vývoj neboli tak vážne ohrozené alebo narušené, aby súd uplatnil postup v zmysle právnej úpravy § 365 CMP a nasl.. Súd však ďalej v rámci svojho postupu aplikoval právnu úpravu ust. § 367 CMP a nasl..

7. Za účelom zistenia čo najpresnejšieho skutočného stavu veci súd vykonal ďalej dokazovanie a to prostredníctvom dožiadania Obecnej polície Nálepkovo, Obvodného oddelenia Policajného zboru Nálepkovo a tiež Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves.

8. Zo strany Obecnej polície Nálepkovo bolo tunajšiemu súdu dňa 13.06.2024 oznámené, že dňa 10.06.2024 bol ich príslušník prítomný pri kontrole pracovníkov rozvojového tímu zaradených na úsek sociálnej práce na adrese F. G. XXX/XX, H.. Dňa 14.06.2024 bol súdu doručený úradný záznam I. O. – príslušníka Obecnej polície Nálepkovo, ktorom potvrdil, že dňa 10.06.2024 bol prítomný pri kontrole v domácnosti, v ktorej žijú matka a maloletý. Príslušník bol zo strany pracovníčok Rozvojového tímu v Nálepkove, ktoré majú na starosti sociálnu politiku mládeže a maloletých požiadaný o vykonanie dychovej skúšky u matky maloletého, po konzultácii s nadriadeným tak neučinil. Podľa jeho úsudku však matka javila značné známky požitia alkoholických nápojov. Badal na nej, že rozprávala veľmi ťažko, miestami nezrozumiteľne, mala problém s pohybom aj chôdzou. Na maloletom nebadal viditeľné známky násilia, resp. iné viditeľné poranenia, správal sa normálne, primerane okolnostiam a danej situácii.

9. Zo správy Obvodného oddelenia Policajného zboru Nálepkovo zo dňa 14.06.2024 súd zistil, že dňa 10.06.2024 bola hliadka tohto oddelenia prítomná pri preverení krízovej situácie v rodine mal. A., pričom boli požiadaní o vykonanie dychovej skúšky na alkohol u matky maloletého. C. D. bola v čase o 16:44 hod. podrobená dychovej skúške s nameraným výsledkom 1,79 mg/l.

10. Dňa 19.06.2024 bola súdu doručená správa Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves zo dňa 18.06.2024, z obsahu ktorej súd zistil najmä to, že dňa 10.06.2024 Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves, pracovisko Gelnica telefonicky kontaktoval starý otec maloletého, A. D., ktorý úradu oznámil, že maloletý vnuk mu v telefonickom rozhovore povedal, že nie je v škole, pretože má zdravotný problém (urologického charakteru). Preto bol s matkou v piatok na vyšetrenie u svojho obvodného pediatra, ktorý mu nasadil liečbu. Maloletý starému otcovi povedal, že nie je v škole kvôli tomu, že matka je už tri dni opitá a tvrdil, že je opitá aj v čase telefonického rozhovoru. Maloletý ďalej starému otcovi povedal, že nemá urobené domáce úlohy, pretože mama doma vypla internet a nemôže sa dostať na aplikáciu školy, Edupage, aby si zistil aké má úlohy. Úrad na základe telefonického oznámenia starého otca požiadal o súčinnosť a preverenie aktuálnej situácie v rodine pracovníčku Rozvojových tímov Nálepkovo, ktorá v rodine sprievode Obecnej polície Nálepkovo vykonala šetrenie. Úradu obratom oznámila, že situácia v rodine maloletého dieťaťa je momentálne stabilizovaná. Maloletý A. je vzhľadom k počasiu vhodne a primerane oblečený, je najedený, nie je smädný, nie je plačlivý a vystupuje pokojne. Pracovníčka RT ďalej úradu potvrdila, že matka zreteľne prejavuje známky požitia alkoholu a maloletý chlapec ju v čase návštevy „podopieral“. Na základe tejto telefonicky podanej správy z obce Nálepkovo úrad požiadal o súčinnosť hliadku OO PZ Nálepkovo, za účelom vykonania dychovej skúšky u matky maloletého. Úrad potreboval overiť spôsobilosť matky k starostlivosti o maloleté dieťa a zabezpečiť maloletému dieťaťu dočasnú starostlivosť. Policajná hliadka previerku v rodine maloletého vykonala a oboznámila úrad so zistenými skutočnosťami, a to, že matka sa podrobila dychovej skúške, pri ktorej u nej bola nameraná hladina alkoholu v dychu v hodnote 1,79, v prepočte 3,6 promile alkoholu v krvi. Hliadka za účelom dočasného zabezpečenia starostlivosti o maloleté dieťa orgánom SPODaSK zistil telefónne číslo na najbližšieho suseda rodiny, pána P., ktorý mal po odchode hliadky OO PZ Nálepkovo a po telefonickom rozhovore so sociálnou pracovníčkou SPODaSK vziať maloletého chlapca k sebe a zabezpečiť mu starostlivosť do času, kým matka nevytriezvie. Matka bola na ďalší deň, 11.06.2024 predvolaná na ÚPSVaR Gelnica, kde s ňou a s jej druhom, A. B., sociálne pracovníčky vykonali rozhovor. Matka priznala, že v daný deň pila alkohol aj s partnerom. Uznala, že situáciu nezvládla a dôvodom tohto zlyhania bol fakt, že maloletý syn ju nepočúva, má výbušné a zlostné prejavy v spávaní, kradne jej peniaze, vystrája a ona si v tejto situácii nevedela poradiť. Matka si svoje nevhodné správanie priznala a vyjadrila záujem okamžite vyhľadať odbornú pomoc. Úradu oznámila, že vzhľadom k zlému počasiu im v domácnosti vypadol internet, trvá to už približne 5 dní. To, že ona vypla internet a preto si maloletý A. nemohol zistiť učivo cez aplikáciu rázne odmietla. Potvrdila, že s ním bola v piatok na lekárskom vyšetrení, kde mu lekárka predpísala lieky. V pondelok mal ísť do školy, ale mal. A. chcel ešte ostať doma. Matka úradu ďalej uviedla, že aj s druhom už pracujú v obci Henclová, kde majú pracovnú dobu od pondelka do piatku, každý deň od 8:00 do 12:00. Pracujú ako pomocní pracovníci obce, cez projekt. Matka úradu predložila dátumy ďalších vyšetrení maloletého syna, a to 07.10.2024 na psychiatrii v B. H. K. a 01.08.2024 na neurológii v Poprade. Matka prejavila vážny záujem o zlepšenie svojho zdravotného stavu, je pripravená podrobiť sa psychiatrickému vyšetreniu a

protialkoholickéj liečbe ambulantnou formou. Rovnaký záujem vyjadril aj jej druh. Úrad matke poskytol telefónny kontakt na MUDr. Lauka, psychiatra, N. XXXX/X, XXX XX E., kde sa majú obaja objednať, termíny vyšetrení má matka v čo najkratšom čase oznámiť úradu. Úrad v rodine maloletého vykonal sociálne zisťovanie dňa 12.06.2024 v poobedných hodinách. Počas návštevy v rodine bola doma matka aj jej druh. Ani jeden z nich nejavil známky požitia alkoholu a nebol z nich ani cítiť alkohol. Matka uviedla, že obaja už majú termín vyšetrenia k psychiatrovi na deň 24.07.2024. Matka opakovane oľutovala svoje predošlé nevhodné správanie a požitie alkoholu. Má strach, že príde o syna. Úrad s rodinou maloletého dieťaťa intenzívne pracuje, v rodine vykonáva návštevy a poskytuje sociálne poradenstvo. Matka s úradom spolupracuje a snaží sa svoj zdravotný stav, ako aj stav maloletého syna vyriešiť v, čo najkratšom možnom čase. S úradom spolupracujú aj Rozvojové tímy obce Nálepko, ktoré rodinu taktiež monitorujú a o prípadných problémoch bezodkladne informujú orgán SPODaSK. Úrad až do dňa 10.06.2024 nezistil priamo u matky nadmerné požitie alkoholu, doposiaľ ani počas jednej návštevy neprejavovala známky požitia alkoholu. Vzhľadom na to, že Okresný súd Spišská Nová Ves, č. k.14P/50/2024 – 82 nariadil vo veci uskutočniť znalecké vyšetrenie osobnostnej štruktúry navrhovateľa A. D., nar. XX.XX.XXXX, navrhovateľky A. D., nar. XX.XX.XXXX, matky C. D., nar. XX.XX.XXXX a otca A. B., nar. XX.XX.XXXX u všetkých so zameraním na schopnosť osobnej starostlivosti o maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, ďalej vzhľadom na to, že doposiaľ úrad u matky maloletého A. zistil požitie alkoholu prvý krát a matka svoj problém s užívaním alkoholu začala aktívne riešiť odporúčame súdu podanému návrhu nevyhovieť. Úrad má za to, že intenzívnou spoluprácou s rodinou je možné, aby sa starostlivosť matky o maloleté dieťa zlepšila a situácia v rodine sa tak stabilizovala. Maloletý A. má v súčasnosti zabezpečené všetky potreby, matka mu v tomto čase zabezpečuje primeranú starostlivosť a každý deň si riadne plní povinnú školskú dochádzku. Úrad, preto v tomto čase nevidí dôvod na nariadenie neodkladného opatrenia a zverenie maloletého dieťaťa do starostlivosti starých rodičov.

11. Súd pri svojom rozhodovaní tiež prihliadol na výpovede rodičov maloletého, ktoré boli zrealizované na pojednávaní dňa 30.05.2024. Na základe výpovede matky má súd za to, že v domácnosti, v ktorej sa maloletý zdržiava dochádza k požívaniu alkoholických nápojov. Z výpovede matky je možné usúdiť, že stav opitosti u nej nebol dňa 10.06.2024 prítomný po prvý krát. Hoci sa matka na pojednávaní situáciu snažila zľahčovať, sama pred súdom uviedla: „Raz sa stalo, že som si vypila a nepamätala som si, či som zamkla dvere. To bolo teraz. Mala som riadny stres, vtedy stačí troška alkoholu a potom si nepamätám.“ Matka tiež potvrdila užívanie alkoholu na strane jej partnera, s ktorým žijú v spoločnej domácnosti. Z výpovede otca vyplynulo, že tento toho času nemá vytvorené dostatočné podmienky, pre prevzatie maloletého do jeho osobnej starostlivosti.

12. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa § 2 ods. 2 CMP, na účely tohto zákona sa pojmy žaloba, strana a spor vykladajú ako návrh na začatie konania, účastník konania (ďalej len „účastník“) a konanie podľa tohto zákona, ak z povahy veci nevyplýva inak.

14. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

15. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

16. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého dočasne pri sebe, maloletého dočasne odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti..

17. Podľa § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

18. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

19. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

20. Podľa § 367 ods. 5 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

21. Podľa § 367 ods. 6 CMP, ak do šiestich mesiacov od nariadenia neodkladného opatrenia nebol podaný návrh na začatie konania vo veci samej a súd zistí, že existujú dôvody pre ďalšie zotrvanie maloletého v náhradnej starostlivosti, začne konanie vo veci samej aj bez návrhu.

22. Podľa § 367 ods. 7 CMP, súd zruší neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

23. Podľa § 367 ods. 8 CMP, o návrhu na zrušenie neodkladného opatrenia rozhodne súd do desiatich dní od jeho doručenia.

24. Podľa § 328 ods. 1, ods. 2 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 (t.j. neodmietol návrh pre vady, ktoré bránia pokračovaniu v konaní), nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

25. Podľa § 329 ods. 1, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

26. Vo vzťahu k neodkladným opatreniam vo veciach maloletých detí je potrebné uviesť, že ich nariadenie prichádza do úvahy vždy vtedy, ak dočasná úprava pomerov je naliehavá a nevyhnutná. Bez splnenia tejto podmienky nie je možné, aby súd neodkladné opatrenie nariadil. Naliehavosť a nevyhnutnosť neodkladného opatrenia sa však musí prioritne vzťahovať k predmetu konania, ktorým je starostlivosť súdu o maloletých.

27. Účelom neodkladného opatrenia v súlade s vyššie citovanou právnou úpravou je neodkladná úprava pomerov účastníkov. Z charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie.

28. Neodkladné opatrenie vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého podľa § 367 CMP je osobitným druhom neodkladného opatrenia, ktoré sa aplikuje na všetky prípady, v ktorých je potrebné odovzdať dieťa do starostlivosti toho, koho súd označí, pričom môže ísť tak o fyzickú, ako aj o právnickú osobu. Potrebu odovzdania je pritom potrebné posudzovať vzhľadom na záujem dieťaťa, ktorý je vždy prioritný.

29. Z návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ako aj z doposiaľ vykonaného dokazovania podľa názoru súdu vyplynulo, že návrh navrhovateľov je dôvodný a že navrhovatelia osvedčili existenciu naliehavej potreby neodkladnej úpravy pomerov v záujme ochrany života, zdravia a zdravého vývoja maloletého A., ako aj zabezpečenia bezpečného prostredia pre maloletého. Podľa zistení súdu rodičia maloletého spolu nežijú, otec na svojej strane uvádza, že toho času nemá vytvorené podmienky pre prevzatie maloletého do jeho osobnej starostlivosti. Maloletý je tak na základe rozhodnutia súdu v starostlivosti jeho matky, s ktorou spoločne žijú mimo miesta trvalého bydliska, v domácnosti s jej partnerom. Súd sa oboznámil podrobne so situáciou v rodine maloletého a má za preukázané, že hoci s matkou, jej partnerom a maloletým Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Spišská Nová Ves aktívne pracuje, matka z dôvodu nadužívania alkoholických nápojov starostlivosť o svojho syna nevláda. Pokiaľ ide o užívanie alkoholických nápojov zo strany matky, súd sa nestotožňuje s akousi dávkou benevolencie prítomnou na strane úradu, práve naopak, užívanie alkoholických nápojov na strane matky súd považuje za výraznú, subjektívnu prekážku vo výkone jej rodičovských práv a povinností vo vzťahu k mal. A.. Už s ohľadom na priebeh pojednávania vykonaného dňa 30.05.2024 súd vzhliadol na potrebu vykonania

znaleckého dokazovania, kde okrem iného bude predmetom dokazovania zisťovanie tej skutočnosti, či matka trpí závislosťou od alkoholu, prípadným vplyvom zistenej závislosti na výchovu a vývin maloletého. Súd vyjadrenie kolízneho opatrovníka v tejto časti považuje za priam protichodné, keď na jednej strane kolízny opatrovník tvrdí, že matku ešte pod nadmerným vplyvom alkoholu nezastihol, na druhej strane je sám kolízny opatrovník iniciátorom započatia jej ambulantného liečenia v psychiatrickej ambulancii. Úrad dokonca v závere podanej správy uvádza, že „doposiaľ u matky zistil požitie alkoholu prvýkrát a matka svoj problém s užívaním alkoholu začala aktívne riešiť“. Súd tiež poukazuje na skutočnosť, že samotný kolízny opatrovník v správe zo dňa 21.03.2024 podanej súdu uvádza, že matka už v minulosti prišla do školy maloletého pod vplyvom alkoholu. Skutočnosť, že matka prejavila snahu o zlepšenie svojho zdravotného stavu ako aj to, že je objednaná v psychiatrickej ambulancii súd vzal na vedomie. Súd udalosť, kedy maloletý (hocijako vyspelý a schopný primerane reagovať) podopiera svoju opitú matku počas realizácie kontroly v ich domácnosti považuje za pre maloletého traumatizujúcu, s negatívnym odrazom v jeho psychike a vývoji. Pokiaľ ide o skutočnosť, že matka výchovu svojho syna nezvláda, súd aj v tejto časti odkazuje na správu podanú kolízny opatrovníkom, kde samotná matka uviedla, že „dôvodom tohto zlyhania (pozn. súdu: nadmerné požitie alkoholu matkou dňa 10.06.2024) bol fakt, že maloletý syn ju nepočúva, má výbušné a zlostné prejavy v spávaní, kradne jej peniaze, vystrája a ona si v tejto situácii nevedela poradiť“. Podľa názoru súdu sú tak obe predpoklady, t.j. nadmerné užívanie alkoholických nápojov matkou, ako aj skutočnosť, že výchovu mal. Martina nezvláda, pre nariadenie neodkladného opatrenia na základe vykonaných dôkazov preukázané. Na základe predložených písomných listín je možné dôjsť k záveru, že maloletý sa ocitol v takej situácii, ktorá ohrozuje jeho psychický, fyzický a sociálny vývin, a preto je potrebné jeho dočasné premiestnenie do starostlivosti blízkych osôb, ktoré prejavujú snahu a ochotu vytvoriť mu stabilné výchovné prostredie. Na základe uvedených skutočností preto súd dospel k záveru, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný, a to vzhľadom na potrebu neodkladne upraviť pomery maloletého, ktorého nie je možné naďalej ponechať v prirodzenom rodinnom prostredí, v domácnosti matky.

30. Súd preto neodkladným opatrením v súlade s citovanou právnou úpravou, najmä s ust. § 367 CMP, nariadil matke ako osobe, ktorá má maloletého A. v osobnej starostlivosti odovzdať maloletého syna do dočasnej starostlivosti navrhovateľov – jeho starých rodičov, ktorá sa bude realizovať po dobu do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

31. Súd pre úplnosť uvádza, že toto rozhodnutie je rozhodnutím predbežným a dočasným, pričom ďalšou úlohou súdu bude vykonať podrobné dokazovania s cieľom ustálenia tej skutočnosti, ktoré výchovné prostredie bude pre mal. A. do budúcnosti tým najvhodnejším, v súlade s jeho najlepším záujmom. Súd tiež apeluje na otca maloletého, aby tento k vzniknutej situácii nepristupoval pasívne a zväžil svoje možnosti aktívne sa zapojiť do starostlivosti a výchovy svojho syna, nakoľko to má byť práve on, kto v prípade existencie prekážok na strane matky má starostlivosť o syna prevziať. Pokiaľ ide o matku súd v čase po nariadení tohto neodkladného opatrenia vidí na jej strane priestor aktívne započatť svoju nevyhnutnú liečbu a napraviť svoje pomery tak, aby sa maloletý mohol vrátiť do svojho prirodzeného rodinného prostredia.

32. Na záver súd uvádza, že hoci je toto neodkladné opatrenie vykonateľné len čo bolo vyhotovené, je pri realizácii odovzdania maloletého do ich dočasnej starostlivosti potrebné prihliadnuť aj na tú skutočnosť, že maloletý potrebuje splniť si svoju školskú dochádzku v súčasnom školskom zariadení s poukázaním sa na blížiaci sa záver tejto dochádzky v aktuálnom školskom roku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Spišská Nová Ves, písomne v troch vyhotoveniach. (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015,

Civilný sporový poriadok /ďalej len ako „CSP“/ v spojení s § 59 ods. 1 CMP).

V odvolaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka konania proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané. (§ 127 a § 363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. (§ 365 ods. 1 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. (§ 62 ods. 1 CMP)

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu vyššie uvedenú, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. (§ 365 ods. 2 CSP)

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. (§ 62 ods. 2 CMP)

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 CMP)